

Fouten bij het houden van discusvissen

Iedere aquariumliefhebber droomt van een mooi aquarium. Voor de een is het een Nano aquarium en voor de ander is het een biotoop aquarium. Een ding is zeker, elk type aquarium heeft zijn specifieke uitdagingen. Het houden van discusvissen is niet moeilijk, maar er zijn voldoende valkuilen die tot problemen kunnen leiden.

In onderstaande valkuilen wordt de praktijk soms vergeleken met kweek omstandigheden. Nu is het kweken met discusvissen echt een andere discipline omdat alles in het teken staat van het creëren van de ideale kweek omstandigheden. Het resultaat is dat de vissen optimaal kunnen groeien en een sterk immuunsysteem ontwikkelen. Maar deze ideale omstandigheden zijn niet in een 'standaard' ingericht aquarium te bewerkstelligen!

Opmerkingen

Een 'standaard' aquarium bestaat eigenlijk niet. Elk aquarium is uniek en heeft zijn eigen ecosysteem ontwikkeld. Om het 'standaard' aquarium een gezicht te geven, hebben deze aquaria een bodembedekking van zand of fijn grint. Ze bevatten zowel voorgrond-, midden- zone- en achtergrond planten en zijn eventueel voorzien van wortelhout als decoratie. Het visbestand bestaat uit een schoolje vissen en een aantal bodembewoners. Het filtersysteem bestaat uit een interne filter of een potfilter. Eens per week krijgt het aquarium een onderhoudsbeurt inclusief een waterversing van 25%.

Omdat de meeste mensen starten met een bestaand aquarium, gebruiken we het 'standaard aquarium' in volgende punten als referentiekader.

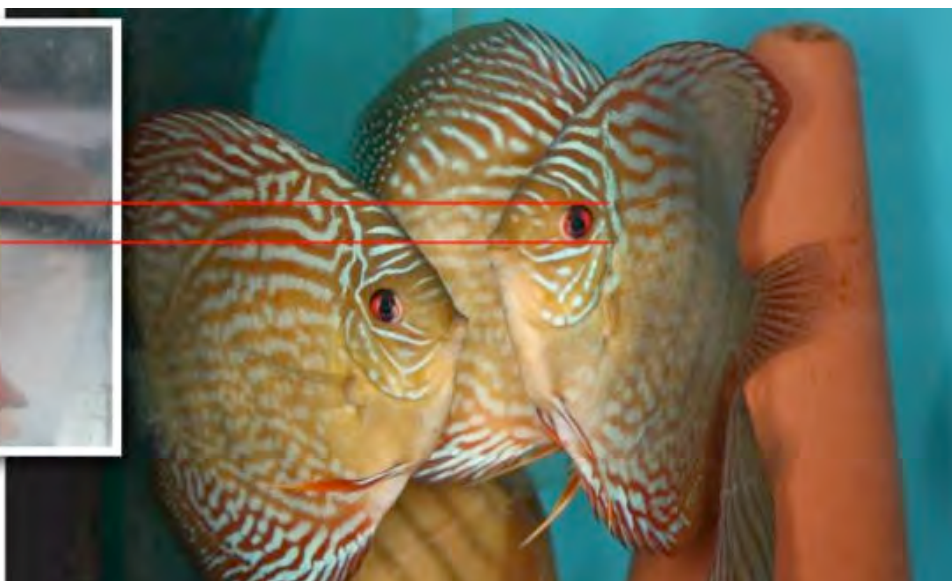
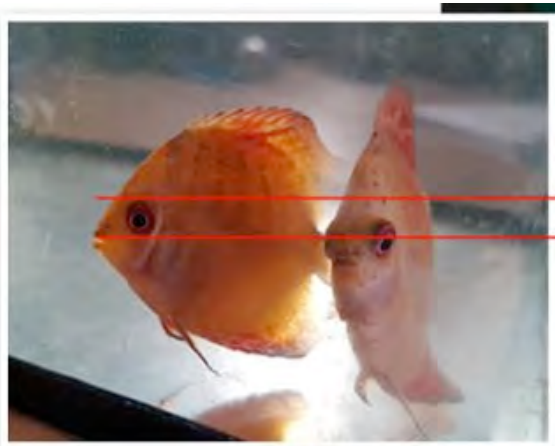
1. Te jonge discusvissen aanschaffen

Het aanschaffen van te jonge discusvissen geeft zelden het gewenste resultaat in een 'standaard' aquarium. Als je wilt beginnen met discusvissen dan kan je het beste beginnen met discusvissen van 10-12cm. Kleinere discusvissen hebben veel verzorging nodig! Dagelijks water verversen en meerdere keren per dag voeren is geen overbodige luxe. Kan je deze discipline niet handhaven, dan is dit een slechte optie waarvan je de gevolgen niet kunt terugdraaien.

In de meeste gevallen ontstaat er een groeiachterstand en de vissen ontwikkelen een slecht immuunsysteem. De vissen zijn veel vatbaarder voor ongewenste bacteriën en parasieten. Omdat de vissen vaak problemen vertonen grijpt men te snel naar medicatie die de gevolgen aanpakken maar de werkelijke oorzaak zoals 'slechte leefomstandigheden' wordt zelden aangepakt.

Kweekomstandigheden

Bij jonge discusvissen staat alles in het teken van het groeien en omdat de hele dag voer aanwezig is kunnen ze voldoende voedingsstoffen opnemen en hun immuunsysteem aansterken. Het nadeel van veel voeren is dat de waterwaarden snel achteruit gaan. Wij voeren onze allerkleinste jongen om de twee uur en dat is van zonsopkomst tot ondergang en verversen dagelijks 100% van het water. Visjes rond de 5 cm krijgen acht keer per dag voer. Door dagelijks water te verversen en de bodem af te zuigen, verlagen wij de bacteriedruk van het water en dit verkleint de kans op ongewenste bacteriën en parasieten. Discusvissen van 10-12cm nemen genoeg met

De linker twee discusvisjes zijn even oud als de discusvisjes op de rechter foto, alleen hebben zij een groeiachterstand opgelopen. De rechter discusvissen zijn onder ideale kweekomstandigheden opgegroeid en stralen van gezondheid. Als je de ooghoogte als referentiepunt gebruikt, dan kan je de groeiachterstand aardig inschatten.

drie keer per dag voeren. Uiteraard moet je hierbij ook de waterwaarden in de gaten houden, maar het onderhoudsschema is veel plezieriger. Eigenlijk kan je dit voerbeleid alleen in een kaal aquarium handhaven. In een 'standaard' aquarium kunnen de vissen niet alle voer vinden waardoor de waterkwaliteit snel achteruit gaat!

2. De groepsgrootte van de discusvissen is te klein

Discusvissen zijn groepsdieren en voelen zich op hun gemak in een grote groep. Nu wordt er een vuistregel gebruikt die zegt dat 1 volwassen discusvis 50 liter water nodig heeft. In een 350 liter aquarium kan je dus maximaal zeven volwassen discusvissen houden ($350:50=7$)?

Aanbevelingen Diskuszucht Stendker GmbH & Co. KG.

1. Discuskweek (paartje)
Aanbevolen aquariumgrootte: 150 liter (60cm x 50cm x 50cm)
2. Discuspaar met bijvissen in een beplant aquarium
Minimale aquariumgrootte: 180 liter (100cm x 40cm x 45cm)
Aanbevolen aquariumgrootte: 250 liter (100 x 50cm x 50cm)
3. Discuskweek resp. groepsverhouding
– Voor het kweken van discusgroep van minstens 10 dieren!
Minimale aquariumgrootte: 180 liter (100cm x 40cm x 45cm)
– Voor 10 volgroeide dieren!
Minimale aquariumgrootte: 300 liter
4. Groepsverhouding in een beplant aquarium met bijvissen
Voor 10 volgroeide discussen inclusief bijvissen en planten.
Minimale aquariumgrootte: 400 liter..

Opmerkingen:

Bij jongen discusvissen geeft Stendker een richtlijn op van 18 liter water per discusvis en voor volwassen discusvissen is de richtlijn 30 liter per discusvis.

Aquarium volume (L)	Volwassen discusvissen (1:50)	Jongen discusvissen (1:18)	Volwassen discusvissen (1:30)
125	2,5	6,9	4,1
150	3	8,3	5
180	3,6	10	6
190	3,8	10,5	6,3
240	4,8	13,3	8
260	5,2	14,4	8,6
350	7	19,4	11,6
450	9	25	15
600	12	33,3	20
1000	20	55,5	33,3

Nu zou je denken dat de opgegeven aantallen van Stendker een mooie marketingtruc is, maar niets is minder waar. Er wordt duidelijk een verschil gemaakt tussen kweekomstandigheden in een kweekbak met één discuskoppel en een discuskoppel dat in een beplant aquarium mag zwemmen. Een discuskoppel dat zich op een natuurlijke wijze heeft gevormd, uit een grotere groep discusvissen, kunnen vredig met elkaar leven. Maar echtscheidingen komen ook voor! In sommige gevallen moet het discuskoppel echt scheiden omdat de ruzie zo

hoog kan oplopen dat zij elkaar verwonden!

Als je met een te klein groepje discusvissen in een aquarium begint dan zullen de macho's de watjes snel de baas worden. Het gevolg is dat de macho's al het voer opeisen en de watjes langzaam ondervoed raken. Door de stress zullen de watjes zich afzijdig houden, waardoor de macho's meer macht krijgen. Uiteindelijk zullen de watjes langzaam weg kwijnen. (R.I.P.)

Omdat het aantal vissen afneemt, hebben de macho's het nog gemakkelijker waardoor de overige vissen nog meer gestrest raken. Nu zou je de top macho's van de pikorde kunnen verwijderen, maar dat geeft geen enkele garantie, bovendien neemt macho nummer twee zijn taak over.

Als de groep discusvissen groot genoeg is, dan moeten macho's te veel strijden. Bovendien is het bekende spreekwoord 'als twee honden vechten om een been loopt de derde ermee heen' nog steeds van toepassing.

Kweek omstandigheden

In onze uitzwemaquaria zwemmen verschillende generaties discusvissen vredig naast elkaar! Dit kan alleen als de groep groot genoeg is. Omdat het groepsdieren zijn zitten de discuskoppels bij ons maar maximaal één maand in de kweekbakken van 50x50x50 cm! Op het moment dat hun jongen van de bodem beginnen te eten, verhuizen wij de ouders naar een uitzwemaquarium of showaquarium. Het gevolg is dat meer er ruimte over blijft voor de jongen. Een nestje jongen kan variëren van enkele tientallen tot enkele honderden discusvisjes. Het voordeel is dat zij zich door de groepsgrootte op hun gemak voelen en zij makkelijk het voer kunnen vinden. Omdat hun eetlust wordt versterkt door 'zien eten doet eten' groeien de jongen veel beter.

Uiteindelijk wordt de kweekbak te klein voor het aantal vissen waardoor wij genooddakt zijn om de vissen te verhuizen naar grotere aquaria. Eigenlijk heb je voor elke leeftijd een ideale verhouding nodig tussen zwemruimte en het aantal discusvissen. Voor dit doel hebben wij meerder aquaria en zolang de discusvissen in de groei zijn zwemmen de vissen in kale aquaria.

3. Discusvissen in een gezelschapsaquarium

Een gezelschapsaquarium is nog geen discusaquarium! Als je discusvissen wilt houden dan moet je ook rekening houden met de toekomst. Kleine visjes worden groot en tegen de tijd dat ze gaan puberen, moet de groepsgrootte groot genoeg zijn om problemen te voorkomen.

Nu moet het aquarium ook zodanig zijn ingericht, dat de vissen tussen de voerbeurten de grond kunnen afstruinen. Dit natuurlijk gedrag kan je stimuleren door een gematigd plantenbestand en een aquariumbodem van fijn filterzand. Volgens mij is filterzand met korrelgrootte 0,40 – 0,80 mm nog steeds de beste optie. Het voer kan zich nauwelijks tussen de korrels huisvesten waardoor de bodem relatief schoon blijft. Dat wil nog niet zeggen dat je de aquariumbodem niet hoeft af te zuigen. Planten- en voerresten en uitwerpselen kunnen de waterwaarden snel verslechteren. Wat je niet mag vergeten is, dat je veel meer voer gebruikt dan een gemiddeld gezelschapsaquarium. Het gevolg is dat je ook meer water moet verversen en vaker onderhoud moet plegen.

Volgens mij horen tere aquariumplanten niet in een discusaquarium, want de discusvissen struinen tussen de planten naar voer en kunnen de planten beschadigen.

Bovendien zijn het vaak schuilplaatsen van zweefvuil en voerresten. Als je echt een amazone biotoop wilt nabootsen, dan is het aquarium schaars beplant en moet je het hoofdzakelijk hebben van het wortelhout en wat decoratieve stenen.

Nu kan je een discusaquarium ook inrichten met voorgrond-, midden- zone- en achtergrondplanten. Alleen moet je rekening houden met een hogere watertemperatuur van 28-30°C.

Nu zijn er aquariumliefhebbers die alleen discusvissen in hun aquarium willen. Maar een schoolje kleine bijvissen mag volgens mij niet ontbreken. Samen met een aantal bodembewoners kunnen zij de voerresten beperken die de discusvissen te klein vinden of er niet bij kunnen.

Als laatste mag een handje Anatome helena slakken niet ontbreken. Deze slakken ruimen de voerresten op waar de overige bewoners niet bij kunnen en bovendien houden ze de bodem luchtig. Eigenlijk zijn dit allemaal medebewoners die nuttig zijn.

4. Te weinig of verkeerd voeren

In de paragraaf 'Te jonge vissen aanschaffen' heb ik het over de voerfrequentie gehad. Wat je niet mag vergeten is dat er een verschil is tussen discusvissen kweken, groottrekken en het houden van discusvissen in een gezelschapsaquarium. Bij zeer jonge visjes is het laten wennen aan een ander type voer veel makkelijker dan bij oudere vissen. Het motto 'wat de boer niet kent, vreet hij niet' gaat maar gedeeltelijk op bij zeer jonge discusvissen. Het instinct is zo sterk ontwikkeld, dat zij bereid zijn om alles uit te proberen. Er zijn maar twee voorwaarden waaraan het voer moet voldoen: het moet voedzaam zijn en het moet in hun mond passen.

Discusvissen met een grootte van 10-12 cm zijn bereid om ander voer te proberen zolang je het maar langzaam introduceert. Het beste kan je beginnen met het voer wat zij bij de kweker of detailhandel kregen. Op het moment dat zij dit goed eten introduceer je het nieuwe voer. Of je nu diepvriesvoer, granulaat of vlokkenvoer gebruikt, het maakt eigenlijk niet zo veel uit.

Als ik naar mijn voerbeleid kijk, dan is het een variatie van levend voer, diepvriesvoer granulaat en vlokken.

Op deze wijze zorg ik ervoor dat de vissen dagelijks een gevarieerd menu krijgen. Voor de eventueel nieuwe eigenaar wordt het wennen aan hun voerkeuze dan een stuk makkelijker.

Bij volwassen discusvissen wordt het een stuk moeilijker. Zij kunnen na een verhuizing zodanig van slag zijn dat ze weken niet eten. Vaak zit er niets anders op dan voeren met het bekende voer en zeer langzaam laten wennen aan ander type voer. Nu ben ik geen voorstander van levende rode muggenlarven, maar de bewegende muggen in het water bevorderen de eetlust.

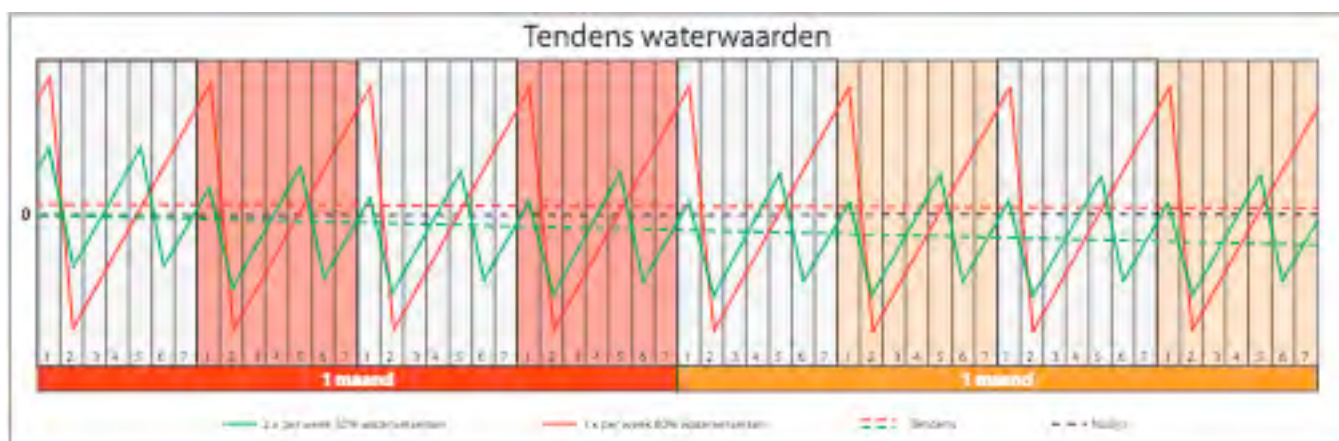
5. Te weinig onderhoud plegen

Hetzalondertussen wel duidelijk zijn, dat een discusaquarium wat anders is dan een gezelschapsaquarium. Een rijk beplant aquarium is wel mogelijk, maar onderhoud technisch een hele opgave. Omdat discusvissen grote watervervuilers zijn heeft het filtersysteem het ook moeilijk. Bij een minimale onbalans van waterwaarden grijpen de algen hun kans. De nitraat- en fosfaatwaarden zijn relatief hoog en het gemiddelde interne filtersysteem of een externe potfilter kunnen de waarden zelden binnen de perken houden.

Om eerlijk te zijn is een wekelijkse waterversing van 80% is in de meeste gevallen geen overbodige luxe. Nu is twee keer per week de bodem afzuigen en 50% water verversen nog steeds een betere optie.

Door (wekelijks) geregeld de waterwaarden te testen, kan je bepalen of de maximale waterwaarden niet worden overschreden. Met teststrips kan je eenvoudig de belangrijkste waterwaarden achterhalen. Als je teststrips gebruikt die je via een telefoon of tablet app kan uitlezen, dan maakt het uitlezen en het archiveren van de waterwaarden het voor jou een stuk makkelijker.

Nu is meerdere keren per week onderhoud plegen moeilijk vol te houden als je niet echt gemotiveerd ben. De verleiding is groot om een groter filtersysteem te gebruiken. Het enige voordeel is dat je minder water hoeft te verversen. Hoe je het ook bekijkt, meerdere keren per week water verversen blijft de beste keuze.

In bovenstaande grafiek zie je theoretische waterwaarden bij een gelijkblijvende waterbelasting. Als je naar de tendenslijnen kijkt, dan verbeteren de waterwaarden van 1x per week met 80% water verversen nauwelijks. De maximale en minimale waterwaarden schommelen aanzienlijk. Bij de tendenslijn van 2x per week 50% water verversen kan je duidelijk een lichte verbetering waarnemen. De maximale- en minimale waterwaarden schommelen veel minder.